

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТА РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УКРАЇНСЬКА (РОСІЙСЬКА МОВА) МОВА»
(для студентів-іноземців підготовчого відділення за спеціальністю
гуманітарні)

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни «Українська (російська мова) мова» (для студентів-іноземців підготовчого відділення за спеціальністю гуманітарні) / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва: уклад.: Л. В. Сергійчук – Х.: ХНАМГ, 2012. – 18 с.

Укладач: Л. В. Сергійчук

Рецензент: зав. кафедри української і російської мов як іноземних, канд. філолог. наук, доц. І. В. Вальченко

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни українська мова для студентів-іноземців, які навчаються на підготовчих факультетах (відділеннях) вищих навчальних закладів, призначена для викладачів української мови.

Затверджено на засіданні кафедри української і російської мов як іноземних (протокол № 6 від 18.02.2011).

ЗМІСТ

Стор.

ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
1.1. Мета, завдання та предмет вивчення дисципліни	6
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	7
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	7
1.4. Рекомендована основна навчальна література	9
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни	9
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	11
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за видами навчальної роботи	11
2.2. Зміст дисципліни за темами	11
2.3. Лекційний курс	13
2.4. Практичні заняття	13
2.5. Індивідуальні заняття	15
2.6. Самостійна навчальна робота студента	15
2.7. Методи та засоби контролю	15
2.8. Критерії оцінювання знань	16
2.9. Інформаційно-методичне забезпечення	16

ВСТУП

Програма з української мови для студентів-іноземців, які навчаються на підготовчих факультетах (відділеннях) вищих навчальних закладів України, призначена для викладачів української мови як іноземної. Програму можуть використовувати викладачі як довідковий матеріал для підготовки до занять, організації контролю з метою укладання додаткових навчальних матеріалів.

Програму розраховано на 722 навчальні години, відведені на вивчення української мови у відповідності до кількості годин, передбаченої навчальним планом підготовчих факультетів (відділень) для іноземних громадян.

Матеріал для програми підібрано з урахуванням цілей навчання, зумовлених комунікативними, освітніми та пізнавальними потребами студентів підготовчих факультетів та відділень. Освітня мета реалізується лише за умови досягнення студентами певного рівня володіння мовою, тому комунікативна мета навчання є основною. Ця мета досягається формуванням у студентів потрібних мовних та мовленнєвих умінь читання, аудіювання, усного та писемного мовлення. Формування навичок та умінь у кожному виді мовленнєвої діяльності має певну специфіку, що враховує тісний взаємозв'язок усіх видів мовленнєвої діяльності.

Програму розроблено на основі :

- ГСВОУ МОНУ Програма дисципліни «Українська мова» для студентів-іноземців підготовчих факультетів вищих навчальних закладів України, затверджено заступником міністра освіти і науки України М.Ф. Степко 28.02.2002 р.
- СВО ХНАМГ Учбовий план підготовки іноземних громадян за спеціальністю : гуманітарні, 2003 р.

Програму затверджено на засіданні кафедри української і російської мов як іноземних (протокол № 6 від 18.02.2011).

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, завдання та предмет вивчення дисципліни

Основною *метою* запропонованого курсу є формування цілісної системи знань студентів про мову, збагачення словникового запасу іноземців, розвиток усного й писемного, монологічного та діалогічного мовлення, удосконалення вмінь та навичок з усіх видів мовленнєвої діяльності (читання, письмо, аудіювання та говоріння) науково-навчальної та соціально-культурної сфери спілкування.

Основними *завданнями* курсу є:

- 1) навчити студентів користуватися різноманітними засобами української мови на основі практичного засвоєння основних мовних і мовленнєвих понять, визначень та правил;
- 2) забезпечити засвоєння норм української літературної мови;
- 3) сформувати українознавчу компетенцію.

Матеріал курсу розподілено за трьома взаємопов'язаними блоками – мовним, комунікативним та українознавчим.

Мовний блок визначає особливості фонетичної, лексичної, морфологічної, словотвірної, правописної та синтаксичної систем української мови. Ідеться, зокрема, про вимову звуків та позначення їх літерами, про граматичні категорії різних частин мови, про особливості українського словотвору, будову різних типів речень.

Комунікативний блок – це система мовленнєвих зразків для формування практичних умінь і навичок з усіх видів мовленнєвої діяльності. Основні відомості для вивчення – адресат мовлення, монолог і діалог (полілог), український мовленнєвий етикет.

Українознавчий блок реалізується у змісті практичних завдань і вправ, у тематиці усних висловлювань. Цьому також сприятиме залучення текстового матеріалу, пов'язаного з історією української держави, її символами, життям українського народу, його культурою, ментальністю.

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

I. Фонетико-графічний матеріал.

- 1.** Загальні положення.
- 2.** Звуки і літери. Орфоепічні норми граматичних форм.
- 3.** Апостроф.
- 4.** Склад.
- 5.** Інтонація.

II. Морфологічний матеріал.

- 1.** Іменники.
- 2.** Займенники.
- 3.** Прикметники.
- 4.** Дієслова.
  - а)** вираження дії, що відбувалася раніше;
  - б)** вираження дії, що відбуватиметься;
  - в)** вираження результативної дії;
  - г)** вираження минулої та майбутньої результативних дій;
  - д)** вираження прохання, побажання, наказу;
  - є)** вираження напрямку руху.
- 5.** Числівники.
- 6.** Прислівники.
- 7.** Дієприкметники.
- 8.** Дієприслівники.

III. Синтаксичний матеріал.

- 1.** Прості речення. Поняття про суб'єкт і предикат.
- 2.** Складні речення.
- 3.** Уживання сполучників у простому і складному реченнях.

IV. Словотвірний матеріал.

- 1.** Творення іменників.
- 2.** Творення прикметників.
- 3.** Творення дієслів.
- 4.** Творення прислівників.

5. Творення числівників.
6. Творення займенників.

V. Ситуативно-тематичний мінімум соціально-культурної сфери спілкування.

1. Факультет.
2. Робочий день.
3. Наш гуртожиток.
4. Обід.
5. Знайомство.
6. Бібліотека.
7. Моя родина.
8. Познайомтеся, Харків.
9. Мій вихідний день.
10. Дружня допомога.
11. Супермаркет.
12. У гостях.
13. Прогулянка містом.
14. Спорт у житті людини.
15. День народження.
16. Український патріот.
17. Пори року в Україні.
18. Хай буде мир на землі.
19. У поліклініці.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

I СЕМЕСТР

1. Говоріння. Монологічне мовлення – уміння передати зміст прочитаного або складеного на матеріалі нейтрального стилю мовлення, прослуханого тексту, перевіряється логічність висловлювання, відповідність мовним нормам. Темп мовлення – 120 – 130 слів/ хв. (за Г. Г. Городіловою).

2. Діалогічне мовлення – уміння взяти участь у діалозі в запрограмованій ситуації. Контроль: наявність логічної зв'язаності діалогу, відсутність комунікативно-значущих помилок, темп мовлення – 120 – 130 слів/ хв.

3. Аудіювання. Вимоги до аудіотексту: адаптований текст, час звучання тексту – 10 хвилин. Темп звучання – 160 – 180 слів/ хвил. (за Н. І. Соболевою). Ступінь розуміння аудіотексту контролюється за допомогою відповідей на запропоновані питання.

4. Читання. Тексти для читання будуються на основі лексики нейтрального стилю мовлення. Обсяг тексту – 300 – 400 слів. Робота з текстом – 15 хв. (за Н. К. Бенедиктовою). Розуміння тексту перевіряється за допомогою відповідей на питання або переказуванням тексту.

5. Письмо. Перевіряються вміння: а) скласти письмову розповідь із вивченої теми; б) переказати зміст прочитаного або прослуханого тексту; в) скласти план прочитаного або прослуханого тексту.

II СЕМЕСТР

1. Говоріння. Монологічне мовлення__– уміння передати зміст прочитаного або прослуханого тексту, перевіряється уміння висловити власні погляди, побудувати власне мовленнєве висловлювання. Контроль: логічність висловлювання, відповідність мовним нормам. Темп мовлення – 150 – 180 слів/ хв.

2. Діалогічне мовлення – уміння брати участь у діалозі в запрограмованій ситуації. Контроль: наявність логічного зв'язку діалогу, ступінь розуміння співрозмовника, відсутність комунікативно-значущих помилок, темп мовлення – 150 – 180 слів/ хв.

3. Аудіювання. Вимоги до аудіотексту: адаптований або неадаптований текст, час звучання тексту – 30 – 40 хвилин. Темп звучання – 180 – 240 слів/ хвил. Кількість подання – один раз. Ступінь розуміння аудіотексту контролюється за допомогою відповідей на запропоновані питання або відтворення тексту.

4. Читання. Перевіряється сприйняття, розуміння тексту, що читає студент про себе. Тексти для читання можуть бути як адаптованими, так і неадаптованими. Обсяг тексту – до 2000 слів. Швидкість читання про себе –

150 – 180 слів/ хв. Робота з текстом – 15 – 20 хв. Розуміння тексту перевіряється за допомогою відповідей на питання або переказуванням тексту.

5. Письмо. Перевіряються вміння: а) скласти письмову розповідь за вивченою темою; б) переказати зміст прочитаного або прослуханого тексту; в) скласти план прочитаного або прослуханого тексту. Вимоги до складання письмової розповіді: розкриття теми, логічність висловлювання, відповідність мовних засобів мовній системі й нормі.

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Вальченко І.В., Прилуцька Я.М. Ласкаво просимо!: Навчальний посібник з української мови для іноземних учнів підготовчого факультету. Частина І. Х.: ХНАМГ, 2010. – 387 с.

2. Вальченко І.В., Прилуцька Я.М. Ласкаво просимо!: Навчальний посібник з української мови для іноземних учнів підготовчого факультету. Частина ІІ. Х.: ХНАМГ, 2011. – 305 с.

3. Чистякова А.Б., Селіверстова Л.І., Лагута Т.М. Українська мова для іноземців: Підручник для іноземних студентів вищих навчальних закладів. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2006. – 524 с.

1.5. Анотації програми навчальної дисципліни

Украинский язык

Целью обучения украинскому языку иностранных учащихся является подготовка студента к дальнейшему обучению в высших учебных заведениях Украины на украинском языке.

Предмет изучения дисциплины – языковой материал, представленный в виде фонетического, морфологического, синтаксического, словообразовательного минимумов.

Содержание: Фонетический материал представлен как единство разных аспектов звукового строя языка. Морфологический минимум включает в себя основные сведения о частях речи. Синтаксический минимум включает основные сведения о структуре предложения. Словообразовательный минимум раскрывает наиболее продуктивные способы образования различных частей речи.

Українська мова

Метою навчання української мови іноземних учнів є підготовка студента до подальшого навчання у вищих навчальних закладах України українською мовою.

Предмет дисципліни – мовний матеріал, викладений у вигляді фонетичного, морфологічного, синтаксичного мінімумів і словотворення.

Зміст: Фонетичний матеріал подається у вигляді єдності різних аспектів звукової будови мови. Морфологічний мінімум включає основні відомості про частини мови. Синтаксичний мінімум включає основні відомості про структуру речення. Словотворення розкриває найбільш продуктивні засоби творення різних частин мови.

Ukrainian language

The *aim* of the learning Ukrainian to foreign students is to prepare them for future studies in the (higher educational establishments) universities of Ukraine, where the language of studying will be ukrainian.

The *subject* of the studies is language material, given as phonetic, morfological minimum or word combinations.

Summary: pfonetical material is given as a sum of different phonetic phenomena of the language. Morphological minimum includes main points about parts of the language. The parser includes at least the basis of sentence structure. Derivative minimum shows the most productive ways of different parts of speech derivation.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за видами навчальної роботи

(за робочими навчальними планами денної форми навчання)

Всього, годин	Семестри	Години								Іспит (семестр)	Залік (семестр)
		Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі				
			Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контр. роб. (кільк.)	КП / КР	РГР		
1083	1, 2	722		722		351	10			1,2	1,2

2.2. Зміст дисципліни за темами

1. Фонетика. Фонетичні поняття та закони.
2. Категорія роду, числа.
3. Поняття істота / неістота.
4. Вираження об'єкта дії за допомогою іменників у знахідному відмінку. Звертання до особи (кличний відмінок).
5. Вираження місця дії за допомогою іменників у місцевому та родовому відмінках.
6. Вираження часу дії за допомогою: а) іменників у знахідному відмінку однини; б) іменників-назв місяців у місцевому відмінку; в) порядкових числівників та іменників на позначення часового виміру (*о котрій годині?*); г) прийменникових конструкцій з іменниками в родовому відмінку.
7. Вираження ознаки предмета та вираження власника предмета за допомогою іменників у родовому відмінку.
8. Вираження наявності або відсутності особи або предмета в певної особи за допомогою іменників у родовому відмінку.
9. Вираження знаряддя дії, об'єкта сумісної дії, об'єкта дії за родом діяльності та засобу пересування за допомогою іменників в орудному відмінку.
10. Вираження відстані й напрямку руху за допомогою іменників у родовому відмінку.

- 11.** Позначення адресата дії, вираження віку особи чи предмета за допомогою конструкцій з іменниками в давальному відмінку.
- 12.** Особові займенники. Вживання особових займенників у знахідному відмінку для вказівки на об'єкт дії.
- 13.** Указівка на місце дії за допомогою особових займенників у місцевому відмінку; на відсутність особи або предмета в певної особи за допомогою особових займенників у родовому відмінку.
- 14.** Указівка на особу або предмет, що виступають знаряддям дії, об'єктом сумісної дії та засобом пересування за допомогою особових займенників в орудному відмінку; на адресат дії за допомогою особових займенників у давальному відмінку.
- 15.** Вираження ознаки предмета чи особи за допомогою прикметників.
- 16.** Вираження ознаки особи або предмета, що: а) виступають об'єктами дії, за допомогою прикметників у знахідному відмінку; б) позначають місце дії, за допомогою прикметників у місцевому відмінку.
- 17.** Вираження ознаки особи або предмета, відсутніх у певної особи, за допомогою прикметників у родовому відмінку. Вираження ознаки адресата дії за допомогою прикметників у давальному відмінку.
- 18.** Вираження належності певній особі предмета або особи. Присвійні займенники.
- 19.** Указівка на особу або предмет. Вказівні займенники.
- 20.** Дієслово. Вираження дії, що відбувалася раніше, за допомогою дієслів минулого часу недоконаного виду.
- 21.** Вираження дії, що відбуватиметься, за допомогою дієслів майбутнього часу недоконаного виду.
- 22.** Вираження нетривалої завершенної (результативної) дії за допомогою дієслів доконаного виду. Вираження минулої та майбутньої результативних дій.
- 23.** Вираження прохання, побажання, наказу за допомогою дієслів наказового способу .

24. Вираження напрямку руху за допомогою іменників у родовому відмінку й дієслів руху.
25. Вираження ознаки дії за допомогою прислівників. Прислівники на позначення: а) способу дії; б) часової ознаки дії; в) місця дії.
26. Просте речення. Поняття про суб'єкт і предикат.
27. Складне речення зі словами *хто, що*.
28. Уживання сполучників I (= Й= ТА), А у простому і складному реченнях.
29. Уживання кількісних числівників.
30. Уживання порядкових числівників.
31. Порівняння ознаки предметів, осіб, станів за допомогою прикметників вищого й найвищого ступенів порівняння.
32. Вираження ознаки особи або предмета за дією допомогою дієприкметників. Активні й пасивні дієприкметники.
33. Заміна речення з дієприкметниковим зворотом синонімічним складним реченням з підрядним означальним.
34. Вираження додаткової дії за допомогою дієприслівників. Дієприслівники недоконаного та доконаного виду.
35. Заміна дієприслівника або дієприслівникового звороту підрядним реченням зі сполучниками *коли, тому що*.
36. Систематизація структурно-семантичних моделей складних речень.

2.3. Лекційний курс

Не передбачений

2.4. Практичні заняття

№	ЗМІСТ	Кільк. годин
1	2	3
1.	Фонетико-графічний матеріал. Голосні, приголосні. Чергування приголосних. Орфоепічні норми граматичних форм. Апостроф, Склад. Наголос. Інтонація.	36
2.	Іменник. Рід. Число. Істота. Неістота. Поняття про відмінки	24
3.	Вираження об'єкта дії за допомогою іменників у знахідному відмінку. Звертання до особи.	12

1	2	3
4.	Вираження місця дії. Вираження часу дії.	18
5.	Вираження ознаки предмета. Вираження власника предмета.	12
6.	Вираження наявності або відсутності особи або предмета в певній особі.	12
7.	Вираження знаряддя дії, об'єкта, сумісної дії та засобу пересування.	12
8.	Вираження ознаки об'єкта за родом діяльності, ознаки знаряддя, ознаки засобу пересування.	12
9.	Вираження відстані і напрямку руху.	12
10.	Позначення адресата. Вираження віку особи чи предмету.	12
11.	Особові займенники. Указівка на об'єкт дії за допомогою особових займенників. Займенники у знахідному відмінку.	18
12.	Вираження ознаки предмета та особи. Прикметник.	24
13.	Вираження ознаки особи або предмета, що виступають об'єктом дії.	12
14.	Вираження ознаки особи або предмета, що позначають місце дії.	12
15.	Вираження ознаки особи або предмета, відсутніх у певної особи.	12
16.	Вираження ознаки адресата дії.	12
17.	Вираження належності певній особі предмета або особи. Присвійні займенники.	18
18.	Вираження належності певній особі присутніх або відсутніх предмета або особи.	12
19.	Вираження належності певній особі об'єкта за родом діяльності, знаряддя дії, об'єкта сумісної дії, засобу пересування.	12
20.	Указівка на особу або предмет. Вказівні займенники.	12
21.	Указівка на певні особу або предмет з інших однорідних, що виступають об'єктом дії.	12
22.	Указівка на певний об'єкт дії за родом діяльності, та знаряддя дії, на об'єкт сумісної дії, на засіб пересування.	12
23.	Вираження дії. Дієслово.	18
24.	Вираження дії, що відбувалася раніше. Вираження дії, що відбувається. Проста форма.	24
25.	Вираження результативної дії. Вираження минулої та майбутньої результативних дій.	24
26.	Вираження прохання, побажання, наказу.	12
27.	Вираження напрямку руху. Вираження ознаки дії.	12
28.	Просте речення. Поняття про суб'єкт і предикат	12
29.	Складне речення зі словами хто, що. Уживання сполучників у простому реченні.	24
30.	Вираження кількості предметів або осіб. Уживання простих кількісних числівників.	12
31.	Порівняння ознаки предметів, осіб, станів.	12
32.	Порівняння ознаки дії.	12
33.	Вираження ознаки особи або предмета за дією.	12

Продовження табл.

1	2	3
34.	Вираження додаткової дії.	12
35.	Складні речення зі словами який, яка, яке, які, що.	12
36.	Уживання складних речень зі словами як, коли, де.	12
37.	Вираження причини дії (чому?)	12
38.	Уживання складних речень зі словами (з) яким, якою, (з) чийм, чією, чийми.	12
39.	Вираження одночасності та послідовності дій.	12
40.	Вираження умови.	12
41.	Вираження необхідності, доцільності дії.	12
42.	Вираження мети дії (навіщо?)	12
43.	Вираження наслідку дії.	12
44.	Словотвірний матеріал. Творення іменників.	16
45.	Творення прикметників.	12
46.	Творення дієслів.	12
47.	Творення прислівників.	12
48.	Творення займенників.	12
49.	Лексичні теми. Факультет. Робочий день. Наш гуртожиток. Обід. Знайомство. Бібліотека. Моя родина. Pozнайомтесь, Харків. Мій вихідний день. Дружня допомога. Супермаркет. У гостях. Прогулянка містом. Спорт у житті людини. День народження. Український патріот. Пори року в Україні. Хай буде мир на землі. У поліклініці.	120
Всього		722 год.

2.5. Індивідуальні заняття

Не передбачені

2.6. Самостійна навчальна робота студента

ФОРМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	
1.	Повторення лексично-граматичного матеріалу уроку.
2.	Вивчення лексики та лексичних тем.
3.	Підготовка до контрольних робіт.
4.	Виконання домашнього завдання.
Всього: 351 година	

2.7. Методи та засоби контролю

1. Поточний контроль

Проводиться на кожному занятті. Оцінюється рівень розуміння студентом граматичного матеріалу, вміння формулювати запитання по темі та давати на нього відповідь, якість підготовки домашнього завдання.

2. Поетапний контроль

Проводиться по закінченню вивчення теми. Проходить у формі контрольної роботи. Кожен студент отримує індивідуальне завдання, що включає практичні завдання з граматики.

3. Підсумковий контроль

Іспит з української мови проводиться наприкінці терміну навчання. Оцінюється письмова робота студента по граматиці та монологічна доповідь студента на запропоновані теми. Повне оволодіння студентом вивченого матеріалу здійснюється за допомогою додаткових запитань.

2.8. Критерії оцінювання знань

Оцінка знань студента проводиться за п'ятибальною національною шкалою:

5 - оцінка „*відмінно*” ставиться, коли студент дає абсолютно вірну відповідь, без значущих помилок мовленнєвого характеру.

4 - оцінка „*добре*” ставиться, коли студент дає вірну відповідь, але мають місце помилки мовленнєвого характеру, тему розкрито не повною мірою або не чітко.

3 - оцінка „*задовільно*” ставиться, якщо тему розкрито не повною мірою, порушено зв'язок, логічність переказу, мають місце комунікативно значущі помилки.

2 - оцінка „*незадовільно*” ставиться, коли тему не розкрито, студент не може виконати завдання або відповісти на запитання.

2.9. Інформаційно-методичне забезпечення

№	Бібліографічні описи
1. Основна література	
1	2
1.	Вальченко І.В., Прилуцька Я.М. Ласкаво просимо!: Навчальний посібник з української мови для іноземних учнів підготовчого факультету. Частина I. Х.: ХНАМГ, 2010. – 387 с.
2.	Вальченко І.В., Прилуцька Я.М. Ласкаво просимо!: Навчальний посібник з української мови для іноземних учнів підготовчого факультету. Частина II. Х.: ХНАМГ, 2011. – 305 с.

1	2
3.	Чистякова А.Б., Селіверстова Л.І., Лагута Т.М. Українська мова для іноземців: Підручник для іноземних студентів вищих навчальних закладів. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2006. – 524 с.
2. Додаткові джерела	
1.	Зайченко Н.Ф., Воробйова С.А. Практичний курс української мови для іноземців: усне мовлення. – К.: Знання України, 2004.
2.	Космакова-Братушенко Г.Д. Українська мова для іноземців. – Одеса, 2000.
3.	Тематичні діалоги для розвитку усного мовлення на початковому етапі навчання української мови як іноземної / Укл. Н. Станкевич. – Львів, 2000.
4.	Терлак З., Сербенська О. Українська мова для початківців. – Львів: Світ, 2000.
3. Методичне забезпечення	
1.	Прилуцька Я.М. Українська мова: Граматичний довідник (для іноземних учнів підготовчого відділення). – Х.: ХНАМГ, 2007. – 128 с.
2.	Вальченко И.В., Чернякова Л.Е. Словарь по физике с переводом на украинский, английский и французский языки (приложение к учебно-методическому пособию для иностранных учащихся подготовительного отделения). Харьков, ХНАГХ, 2009. – 26с.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та
робоча програма навчальної дисципліни
«Українська (російська мова) мова»

(для студентів-іноземців підготовчого відділення за спеціальністю гуманітарні.)

Укладач: **СЕРГІЙЧУК** Любов Володимирівна

В авторській редакції

Комп'ютерна верстка: *Ю. Ю. Конюшенко*

План 2011, поз. 508 Р

Підп. до друку 19.09.2011 р.
Друк на ризографі
Тираж 10 пр.

Формат 60х84/16
Ум. друк. арк. 0,8
Зам. № 7632

Видавець і виготовлювач:
Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК №4064 від 12.05.2011 р.